

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **M.S.**,
skazanego z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w dniu 26 marca 2025 r.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z dnia 28 lutego 2024 r., sygn. akt II AKa 235/23,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Rybniku
z dnia 10 czerwca 2022 r., sygn. akt III K 15/20,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć skazanego.**

UZASADNIENIE

W sprawie złożonej podmiotowo M.S. wyrokiem Sądu Okręgowego w Rybniku z dnia 10 czerwca 2022 roku. sygn. akt III K 15/20, został uznany za winnego tego, że w okresie od 14 sierpnia 2003 r. do 7 listopada 2003 r. w K., jako Wiceprezes Zarządu „D. ” Sp. z o.o. w C. , i jednocześnie Prezes Zarządu „G. ” Sp. z o.o. w K., działając wspólnie i w porozumieniu z K. N. jako Prezesem Zarządu „R.

" Sp. z o.o. z siedzibą w K. oraz A. K. – Prezesem Zarządu „D. ” Sp. z o.o. w C. , w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, brał udział w wystawieniu poświadczających nieprawdę dokumentów mających uwiarygodnić rzekomy zakup mułu przez spółkę „D. ” sp. z o.o. w postaci:

- faktury VAT nr [...] z dnia 14.08.2003 r., na kwotę 17.422,78 zł, poświadczającej nieprawdę co do rzekomej sprzedaży mułu w ilości 1.503,26 ton przez spółkę „R. ” sp. z o.o. z siedzibą w K. spółce „G. ” sp. z o.o. z siedzibą w K. ,
- faktury VAT nr [...] z dnia 1.09.2003 r., na kwotę 17.422,78 zł, poświadczającej nieprawdę co do rzekomej sprzedaży mułu w ilości 1.503,26 ton przez spółkę „R. ” sp. z o.o. z siedzibą w K. spółce „G. ” sp. z o.o. z siedzibą w K. ,
- faktury VAT nr [...] z dnia 7.11.2003 r., na kwotę 11.769,18 zł, poświadczającej nieprawdę co do rzekomej sprzedaży mułu w ilości 1.015,46 ton przez spółkę „R. ” sp. z o.o. z siedzibą w K. spółce „G. ” sp. z o.o. z siedzibą w K. ,
- faktury VAT z dnia 14.08.2003 r. wystawionej w imieniu „G. ” Sp. z o.o. w K. na kwotę 18.706,57 zł, poświadczającej nieprawdę co do rzekomej sprzedaży spółce „D. ” Sp. z o.o. mułu w ilości 1.503,26 ton
- faktury VAT z dnia 1.09.2003 r. wystawionej w imieniu „G. ” Sp. z o.o. w K. na kwotę 18.706,57 zł, poświadczającej nieprawdę co do rzekomej sprzedaży spółce „D. ” Sp. z o.o. mułu w ilości 1.503,26 ton,
- faktury VAT z dnia 7.11.2003 r. wystawionej w imieniu „G. ” Sp. z o.o. w K. na kwotę 12.636,38 zł, poświadczającej nieprawdę co do rzekomej sprzedaży spółce „D. ” Sp. z o.o. mułu w ilości 1.015,46 ton,

tj. przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 k.k. zw. z art. 12 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015 r.), za które – na mocy 4 § 1 k.k. w zw. z art. art. 271 § 3 k.k. i przy zastosowaniu art. 33 § 2 i 3 k.k. – wymierzono mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki na kwotę 100 złotych każda.

Sąd I instancji, na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015 r. oraz art. 4 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego M. .S kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 3 lata, zaliczając na poczet kary grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, uznając tym samym karę grzywny za wykonaną w całości.

Od tego wyroku apelację wniósł prokurator, m.in. na niekorzyść M. S. Podniósł zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mającego wpływ na jego treść oraz rażącej niewspółmierności kary wymierzonej oskarżonemu M. S.. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w stosunku do oskarżonego M. .S poprzez zmianę kwalifikacji prawnej i wymierzenie mu kary 4 lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 28 lutego 2024 r., sygn. akt II AKa 235/23, zmienił zaskarżony wyrok w zakresie rozstrzygnięć dotyczących M. S. w ten sposób, że wymierzoną mu karę pozbawienia wolności obniżył do roku, a okres próby skrócił do dwóch lat, w podstawie prawnej tego rozstrzygnięcia przepis art. 70 § 1 pkt 2 k.k., zastępując art. 70 § 1 pkt 1 k.k.

Od tego wyroku kasację wniósł obrońca skazanego, podnosząc następujące zarzuty:

1. rażące naruszenie prawa procesowego mające postać bezwzględnej przyczyny odwoławczej, a to art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez nienależytą obsadę sądu polegającą na tym, że sędzia sprawozdawca został powołany w Sądzie Apelacyjnym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw;

2. rażące naruszenie prawa procesowego mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. poprzez ich niezastosowanie polegające na nienależytym rozpoznaniu zarzutu apelacyjnego dotyczącego naruszenia art. 443 k.p.k., uznaniu, że zakaz *reformationis in peius* w zakresie dotyczącym ustaleń faktycznych dotyczy

wyłącznie sentencji wyroku a nie jego uzasadnienia oraz dokonaniu nowych niekorzystnych ustaleń faktycznych w ponownie prowadzonym postępowaniu odnośnie tego, iż oskarżony działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, co miało wpływ na treść orzeczenia, albowiem ustalenie znamienia kwalifikującego powodowało surowsze zagrożenie kary a przede wszystkim dłuższy termin przedawnienia, który przy typie podstawowym już upłynął, co powinno prowadzić do umorzenia postępowania i zaakceptowaniu takiego rozstrzygnięcia przez Sąd Apelacyjny, co stanowiło nienależyte rozpoznanie zarzutu apelacyjnego i brak rzetelnego odniesienia się do niego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, co uniemożliwia kontrolę w drodze nadzwyczajnego środka odwoławczego.

Autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez zmianę kwalifikacji prawnej na typ podstawowy i umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.

Prokurator w odpowiedzi na kasację, wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Odnosząc się do najdalej idącego zarzutu tj. wystąpienia w sprawie okoliczności, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. przypomnieć należy, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego poczynawszy od uchwały trzech połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/20, OSNK z 2020 r., z. 2, poz. 7): „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.

U. z 2018 r. poz. 3), **jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach** (podkr. – SN), do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”. Stanowisko to zostało powtórzone w późniejszych orzeczeniach Sądu Najwyższego, w tym zwłaszcza w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022/6/22) oraz zostało potwierdzone w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (zob. np. wyrok z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie *Reczkowicz przeciwko Polsce*, skarga nr 43447/19) oraz judykatach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zob. m.in. zob. wyroki TSUE w sprawach: C-585/18 i in., C-824/18, C-791/19, C-487/19).

W kontekście analizowanej problematyki nie może być zatem mowy o jakimkolwiek automatyzmie, lecz należy wykazać okoliczności, które mogłyby rzutować na niespełnienie przez sąd orzekający z jego udziałem standardu niezawisłości i bezstronności. Lektura kasacji prowadzi natomiast do wniosku, że takiego obowiązku obrońca nie zrealizował. Co więcej, w uzasadnieniu kasacji wskazał na dwoje sędziów, co do których rzeczywiście Sąd Najwyższy niejednokrotnie stwierdzał, że sąd z ich udziałem nie spełnia standardów niezawisłości i bezstronności, tyle że osoby te w ogóle nie zasiadały w składzie Sądu Apelacyjnego w Katowicach, który wydał zaskarżony wyrok. Dla porządku zauważyć należy, że sędzia X.Y. wprawdzie uzyskał nominację na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w Katowicach w wyniku procedury awansowej z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., jednak ani obrońca skazanego nie wykazał wątpliwości co do niezawisłości i bezstronności tego sędziego, ani też Sądowi Najwyższemu nie są znane z urzędu okoliczności, które mogłyby podważać przekonanie o braku wspomnianych atrybutów sędziego.

Jeśli chodzi o zarzut wadliwej kontroli instancyjnej, to z uwagi na to, że skazanemu została wymierzona kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, kasacja w tej części okazała się niedopuszczalna (art. 523 § 2 k.p.k.). Jedynie zatem na marginesie wolno zauważyć, że Sąd odwoławczy

rozważył zarzut obrazy art. 443 k.p.k. i odniósł się do tego zagadnienia obszernie na s. 18 uzasadnienia, a autor kasacji nie podważył wyrażonego tam stanowiska.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążając skazanego.

[SOP]

[a.ł.]